

[Hasle.]

er gaaet lidt ned, nemlig ca. 15 Mill. Kr. Det sidste Tag for at hæve Obligationerne op til det konverteringsmodne Kursniveau er Krisefonden altsaa vejet tilbage for. Jeg bebrejder ikke Krisefonden eller Nationalbanken dette, for jeg tror, det var en Nødvendighed. Ser man paa den danske Handelsbalances Underskud, som for Aaret 1934 udgjorde 124 Mill. Kr. mod 62,8 Mill. Kr. Aaret i Forvejen og med skarpere Tendens til Stigning, jo længere vi kommer frem i Tiden, vil man kunne forstaa, at Nationalbanken og Krisefonden, der har Pligt til at holde Kroneniveauet her i Landet, ikke vovede at gaa videre med en Kreditudvidelse gennem Opkøb af Obligationer. Her er altsaa rimeligvis Forklaringen paa, at Kursniveauet ikke blev bragt for højt op, og dernæst Forklaringen paa, at Bankerne, da Kursniveauet ikke var højt nok, ikke turde gaa ind i Konverteringen, i hvert Fald ikke uden at samtlige Pengeinstitutter her i Landet blev gjort interesseret i den.

Nu har vi altsaa rykket Skylden tilbage fra Banker og Sparekasser til Krisefonden og Nationalbanken, der altsaa ganske vist formentlig ikke kunde have handlet anderledes, end de gjorde. Men vi maa et Skridt videre. Vi maa finde den virkelig skyldige. Det er Indenrigsminister Bertel Dahlgaard. Han er skyldig, for saa vidt som der har været Tidspunkter, hvor man kunde have foretaget Konverteringen, hvor man gennem Krisefond og Nationalbank kunde have sat ind med Opkøb af Obligationer uden at risikere noget med Hensyn til Kronen og derved bragt dem op i Pari. Dette Tidspunkt er forpasset derved, at Ministeren Gang paa Gang har fremsat Forslag, som han maatte vide var uacceptable for Landstingets Flertal. (Statsministeren [Stauning]: Er det Landstinget, der skal regere?). Tiden er dermed gaaet og gaaet, og først i det Øjeblik, da Situationen vendes om, da man ikke vover yderligere Kreditudvidelse, først da lykkes det Ministeren at tilvejebringe det Grundlag, som han kan gaa til Pengeinstitutterne med, men for sent. Det ene Eksperiment efter det andet over for Obligationsmarkedet har været iværksat af Indenrigsministeren, han har gjort Danmark til et Laboratorium for nationaløkonomiske Alkymister, han har gjort Obligationsmarkedet til Basis for Spekulation her i Landet, han har voldt den store Ulykke for det danske Obligationsmarked, at det for første Gang i Danmarks Historie er blevet et Spilleobjekt.

Ja, siger nu Flertallet i Betænkningen, alt dette kunde have været reddet, hvis Oppositionen havde villet det samme som Ministeren. Nu er det altsaa Rigsdagen eller nærmere betegnet Venstre og Det konservative Folkeparti, der har Skylden. Havde de accepteret Ministerens oprindelige Forslag om Nedsættelse af Indlaansrenten i Banker og Sparekasser, vilde Bankerne have accepteret Ordningen. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg ganske kort citere et Stykke i Betænkningen, hvor Flertallet skriver:

„Saavel Handelsministeren som Indenrigsministeren fremhævede Gang paa Gang over for Udvalget, at de under Hensyn til deres Kendskab til Bankernes Stilling fra tidligere Konverteringsforhandlinger tvivlede stærkt om, at det vilde være muligt at faa dannet det nødvendige Konsortium af Pengeinstitutter til Konverteringens Gennemførelse uden denne Bestemmelse.“

Og videre hedder det:

„Da alle Udveje for Bemyndigelsens Gennemførelse dermed maatte anses for spærret, indvilgede Ministeriet desuagtet i at søge en Forhandling med Bankerne for om muligt at faa Konverteringskonsortiet dannet paa det Grundlag, de fire Partier kunde samles om, men“

— hedder det saa —

„desværre viste det sig, at Ministrenes Formodning var rigtig. Bankerne vilde ikke paa det givne Grundlag paatage sig Garantiforpligtelsen, medmindre de havde Sparekasserne med.“

Flertallet udtaler altsaa bestemt og kategorisk i Betænkningen, at hvis Oppositionen havde indvilget i en Nedsættelse af Indlaansrenten i Banker og Sparekasser, vilde Bankerne have brugt Konverteringsgrundlaget og gennemført Konverteringen. Den mildeste Forklaring paa denne Passus i Betænkningen er, at Flertallet ikke har læst Bankernes Skrivelser, der staar aftrykt i Betænkningen som Bilag; og hvor der direkte staar, at Bankerne, selv om dette var blevet gennemført, ikke vilde være gaaet ind i Konverteringen. Skal der altsaa være Mening i denne Udtalelse, maa der fra Bankerne foreligge en Udtalelse senere end denne Skrivelse af 21. Januar i Aar. Det er jo mærkeligt, at Bankerne ikke har offentliggjort en saadan Udtalelse; hvori de slaar sig selv paa Munden, men der er næppe anden Forklaring, end at de maa have givet Udvalgsflertallet en saadan Udtalelse, skønt det lyder meget usandsynligt. Der er kun eet af to muligt: enten maa Flertallet